

Een regelmatig groeiend gewas in het voorjaar?

Ken uw perceel grondig!

Menig teler zal het zich nog herinneren: op verschillende bietenpercelen wilden de bieten niet groeien in het voorjaar. Een onregelmatig groeiend gewas wordt veroorzaakt door trichodorideaaltjes, vroege infectie door bietencystealtjes, wortelknobbelaaltjes, een lage pH en een slechte structuur. Dikwijls in combinatie met elkaar. Met kennis van het perceel kan de teler de juiste teeltmaatregelen nemen. De inzet van een granulaat is zelden rendabel.

Een onregelmatig groeiend bietengewas in voorjaar 2004. Na drie jaar wintertarwe waren de trichodorideaaltjes op een schadelijk niveau voor bieten.

Onregelmatig groeiende bieten

Bruine wortels, kwijnende bietenplanten, onregelmatige groei, bieten staan stil, wegvallen van planten; 'Komt dat nog goed?' vroeg u zich af in het voorjaar van 2003 én 2004. Bieten kunnen echter veel compenseren en bij de oogst waren de meeste voorjaarsproble-

men alweer vergeten. De opbrengst valt dan misschien mee, maar er had meer ingezet. Maar, hoe komt dat nou, zo'n slecht groeiend gewas?

Verskillende oorzaken

We hebben te maken met een combinatie van aaltjes, lage pH en slechte bodemstructuur, zo blijkt uit onderzoek van IRS, HLB en PPO-agv. Op 95 procent van de onderzochte percelen zijn trichodorideaaltjes aangetoond. Bij een vochtige periode in het begin van het groeiseizoen is de kans op schade aanmerkelijk groter dan in een droge

periode. Op bijna 50 procent van de onderzochte percelen was de pH laag (3,5 tot 4,5). Dikwijls komen trichodoriden en lage pH samen voor. Dat versterkt elkaar. Ook vroege infectie door

Diagnostiek

Mocht u te maken krijgen met een onregelmatig groeiend gewas, neem dan contact op met uw teeltbegeleider. Die kan een plant- of grondmonster laten onderzoeken op het IRS.

Rubriek onder verantwoordelijkheid van IRS

Postbus 32, 4600 AA Bergen op Zoom
Telefoon: 0164 274400 Fax: 0164 250962
E-mail: irs@irs.nl Internet: <http://www.irs.nl>
Eindredactie: Jurgen Maassen

De aanwezigheid van trichodorideaaltjes in het voorjaar kan de teler zelf later in het seizoen vaststellen. Vertakte bietenwortels zijn typisch voor trichodorideaaltjes.

bietencystealtjes en wortelknobbelaaltjes, vaak in combinatie met een slechte structuur, veroorzaakten een slecht groeiend gewas. Soms speelde alleen slechte bodemstructuur een rol. De oplossing voor de meeste problemen heeft de teler zelf in de hand.

Gezonde bodem essentieel

Een gezonde bietenteelt (dus een hoge opbrengst) kan alleen op een gezond perceel! De teler kan dat sturen. De pH is gemakkelijk vast te stellen en te corrigeren door bekalking (zie 'kalkmodule' in Betakwik). Bewerk de grond als die bekwaam is, dat voorkomt structuurproblemen. Een open deur, maar heeft ook u niet eens gedacht, vooruit maar, we zien wel? Let wel: bij lage pH en slechte structuur doen aaltjes en schimmels meer schade dan onder optimale bodemomstandigheden.

De meeste aaltjes zijn goed te beheersen door het bouwplan aan te passen. Kennis van de aaltjestoestand is dan essentieel. Grassen en granen bij-

voorbeeld, zijn goede waardplanten voor trichodorideaaltjes. Na een meerjarige teelt (gras of graan) kunnen we dus problemen in de bieten verwachten.

Granulaat zelden rendabel

Bij aaltjes denkt de teler al gauw aan de inzet van een granulaat. De schadepremie voor *Meloidogyne chitwoodi* ligt op 500 larven per 100 ml grond, bij *Meloidogyne fallax* is dat 2500. De inzet van een granulaat tegen trichodoriden is niet rendabel bij aantallen lager dan

150 per 100 ml grond. Zelfs bij hogere aantallen is dit slechts in enkele gevallen rendabel. Dit blijkt ook uit meerdere proeven in het afgelopen jaar.

De inzet van een granulaat tegen wortelknobbelaaltjes is zelden rendabel en nooit tegen bietencystealtjes. Wortellesieaaltjes doen geen schade in bieten.

**Hans Schneider (IRS),
Leendert Molendijk (PPO-agv) en
Roland Velema (HLB)**

TIP

Grondmonsteronderzoek biedt inzicht in de aaltjesbesmetting, welke aaltjes en hoeveel. Raadpleeg Digitaal (zie www.kennisakker.nl) hoe u met de gewaskeuze kunt sturen.